

Oponentský posudek diplomové/bakalářské práce

Název práce: Kázání na rovině v podání svatého Ambrože a svatého Cyrila z Alexandrie

Autor práce: Pavel Kaška

Obor studia: Teologie

Posudek vypracoval: Jaroslav Vokoun

Datum: 29.4.2019

Předložená práce má logickou stavbu a přehlednou strukturu, výklad o obou autorech postupuje paralelně, výsledky jsou srovnány a vyvozen závěr. Výklad se opírá především o cizojazyčné zdroje, anglické a jeden španělský. Jediné, co poněkud oponenta zaráží, je minimální vztah výkladu k biblickému textu, který je za oběma komentáři. Až na výjimky nejsou ani identifikovány biblické verše, na které komentáře resp. homílie činí narážky.

Po obsahové stránce je tedy diplomová práce zpracována nadprůměrně.

Formální nedostatky nejsou zásadní, opravdu zarážející jsou jen hrubky v elových přičestích (vzory chyběli, komentáře se zachovali, Dochovali se nám jen některé fragmenty, Mluví sice o lidských ctnostech, ale ty se ukázali také na Kristu, Již v rozboru víry jsme narazily na citát z Matoušova evangelia. Srov. také problém s i/y v posesivech a zájmenech: pozemské věci sami se sebou bojují, nevlastní skutečnou autoritu ani slávu pánovi lodi; Ambrožovi homílie byly mnohem více upraveny.

Překlepy, chybějící slova apod. se vyskytují v přijatelné míře, např: Tento překlad je již značný starý; Jednalo o tzv. homoiány; řadí je do supiny umění; Neodmítá veškerá tělesná pokušení (míněno potěšení?); za pomoci mnoha biblických citátů. O tom nás sám spravuje v našem spisu. Kristův spasitelný úkol tedy nespočívá jen v přijetí lidské přirozenosti a jejím vzkříšením spolu s ním – pokud se ovšem nejedná o chybu ve skloňování slov končících na –í, kterou projevuje mladší generace obecně.

Psaní velkých písmen u přídavných jmen místa je občas sporné (např. Soluňský incident), interpunkce občas chybí, např. u vložených větných členů na konci; jindy je naopak redundantní.

Polověty začínající „a to“ ve smyslu „a sice“ doporučuji oddělovat interpunkcí před a (např. Správná chudoba je zde tedy prezentována, jako nedostatek a to nedostatek

špatnosti), ale nedělat z nich samostatné věty (např. Snaží se dát do souladu všechny ctnosti. A to na více místech).

Občas se vyskytnou chybné logické vztahy v souvětích, např. : Staly se základem takzvané Ambroziánské liturgie, takže již od počátku byly skládané pro liturgii (není konsekutivní vztah).

Zejména v první části jsou častá neobratná stylistická vyjádření, kolokvialismy apod., např. : Já bych se přidržel Quastenova členění; s tvrzením, že , bych byl opatrný. Mluví se u něj také o... Je zde typická Ambrožova exegetická metoda. Každopádně chudoba je spojena s evangelijním způsobem života. To se týká celého člověka – ruce vzhůru, duše také. Tento hlad vykládá právě úsilím o zbožnost.

Zkratkovitě nepřesná vyjádření: „Absolutus per dominicam cruce[m] je tradiční spojení známé již z Nového zákona“. Místo odplaty tak předpisuje nepřátelství lásku.

Prozíravost nám velice dobře ukázal sám Kristus. Například, když si vybral Jidáše za apoštola.

Čin dobrodiní by měl být podle přání, cení se více to, co bylo dáno první a nemáme si žádat nazpět.

Autor projevuje jakousi podivnou zálibu v užívání slova „příliš“ se zápolem tam, kde se vůbec nejedná o přílišnost, spíše o nedostatek něčeho: Pokud se nakonec podíváme na Ambrožův vztah k světskému vědění, není příliš negativní. Tématu svobody se Ambrož příliš nedotýká. Příliš se nezbyvá historickými konotacemi evangelia. O Ambrožově životě před biskupským svěcením nemáme příliš zpráv. Příliš konkrétně tyto ctnosti neprobírá. Ambrožův vztah k světskému vědění, není příliš negativní. O vztazích v Trojici nám to ovšem příliš neříká. Tělu příliš pozitivních atributů nepřisuzuje. Příliš pečlivě tedy ani neřesti neklasifikuje. Cyril příliš nerozvíjí teologii vztahu Boha Otce a člověka. Ambrož se dogmatické teologii v našem textu příliš nevěnuje. Přesto ani on se Duchu svatému příliš nevěnuje. v našem textu příliš o naději a víře nemluví. zlem se příliš nezabývá.

Podobně má zalíbení v samostatných polovětech s „takže“, např. : Takže vidíme, že stojí za všemi špatnými vzněty. Takže tento paradox platí i opačně. Takže máme všechny potřebné prostředky ke správnému životu.

Někde mám pochybnosti o vhodnosti překladu, např. ve větě: Kristus „sestoupil k našim ranám, aby nás udělal skrze svůj důvěrný vztah a kontakt účastnými své nebeské přirozenosti.“ Nebo: „nikdo nemůže uniknout z odsouzení těla, jestliže ho nevykoupí Kristus, který jako víno visel na dřevě.“ (sicut uva). „více je totiž dávat než přepustit“(cedere). Učinil si z nich své věřící, když si udělali těžký límec. každý, kdo dělá hřích.

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Formální nedostatky tisku nejsou časté – opakovaně však stránka končí nadpisem textu, který následuje až na další straně (pp. 20,21,23).

Je zajímavé, že nejvíce formálních nedostatků je v první části práce (do s. 36), pak jejich frekvence prudce klesá.

Jak již bylo řečeno, práci hodnotím jako výrazně nadprůměrnou a doporučuji ji k obhajobě.

V Domažlicích v pondělí po neděli Quasimodo geniti A.D. MMXIX.

Jaroslav Vokoun